

Żory, dnia 24.01.2016

Sprawozdanie z działalności Muzeum Miejskiego w Żorach w 2015 roku

Sprawozdanie przedstawia zadania wynikające ze statutowej działalności muzeum dotyczące: zbiorów (gromadzenie, przechowywanie, konserwację i udostępnianie), wystaw (stałych, czasowych, objazdowych), edukacji, badań naukowych, wydawnictw, promocji, zarządzania i administracji.

W roku 2015 z oferty muzeum skorzystało 29 046 osób, 93 117 odwiedziło wszystkie strony internetowe muzeum (w tym stronę własną, strony Centrum Edukacji Regionalnej, Kongresu Afrykanistycznego oraz FB). Pozyskano 263 obiekty, z uwagi na realizację projektu „Organizacja wystaw stałych” nie prowadzono prac związanych z digitalizacją zbiorów.

Najważniejszym przedsięwzięciem minionego roku była organizacja wystaw stałych „Polskie poznawanie świata” oraz „Nasza tożsamość”.

W minionym roku muzeum zostało nagrodzone: wyróżnieniem w XXXV Konkursie na Wydarzenie Muzealne Roku „Sybilla” w kategorii Inwestycje za projekt Inwestycja wspólnego interesu publiczno-prywatnego „Muzeum Miejskie w Żorach” oraz wyróżnieniem Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2014 w kategorii publikacje książkowe za trytomową publikację pt. „Ex Africa semper aliquid novi”.

Do najważniejszych wydarzeń roku zaliczyć należy również podpisanie latem umowy notarialnej z niemieckimi kolekcjonerami Birgit Schlothauer i Gustavem Wilhelmem na mocy której przekazują oni (do 2029 r.) swoją kolekcję na rzecz Muzeum Miejskiego oraz organizację IV Kongresu Afrykanistów Polskich.

1. Planowanie strategiczne.

1.1. Organizacja wystaw stałych

Realizację wystaw rozpoczęto od zapewnienia środków finansowych, w tym celu zawarto z Bankiem Spółdzielczym w Żorach (02.02.2015 r.) umowę o kredyt inwestycyjny na kwotę 1,3 mln PLN. Spłacany on będzie na przestrzeni 3 lat począwszy od czwartego kwartału 2015 roku. Drogą przetargów (we współpracy z Urzędem Miejskim) wyłoniono wykonawców wystaw stałych. Jako pierwszą rozpoczęto realizację wystawy „Polskie Poznawanie Świata”. 10 sierpnia zawarto umowę z konsorcjum firm, którego liderem była Grupa Clue na wykonanie scenografii („wykonanie, dostawa i montaż gablot ekspozycyjnych, elementów aranżacji i scenograficznej ekspozycji wraz z wyposażeniem i sprzętem multimedialnym”), prace zakończono 20 listopada. 12 sierpnia zawarto umowę z firmą CG2 na wykonanie prezentacji multimedialnych, prace zakończono 14 grudnia. Wystawa została udostępniona widzom w okresie świątecznym a oficjalne otwarcie miało miejsce w styczniu 2016 r.

W związku z realizacją wystawy „Nasza tożsamość” jesienią ogłoszono przetarg i wyłoniono wykonawcę. 26 października zawarto umowę z konsorcjum firm, którego liderem było Centrum Techniczno-Aranżacyjne Władysław Ciemnicki na wykonanie scenografii (wykonanie, dostaw i montaż elementów aranżacji scenograficznej i wizualizacji ekspozycji oraz dostawę sprzętu multimedialnego wraz z wykonaniem infrastruktury teletechnicznej i elektrycznej), prace zakończono 24 grudnia 2015 r. Pozostałe elementy wystawy zostaną wykonane w 2016 r.

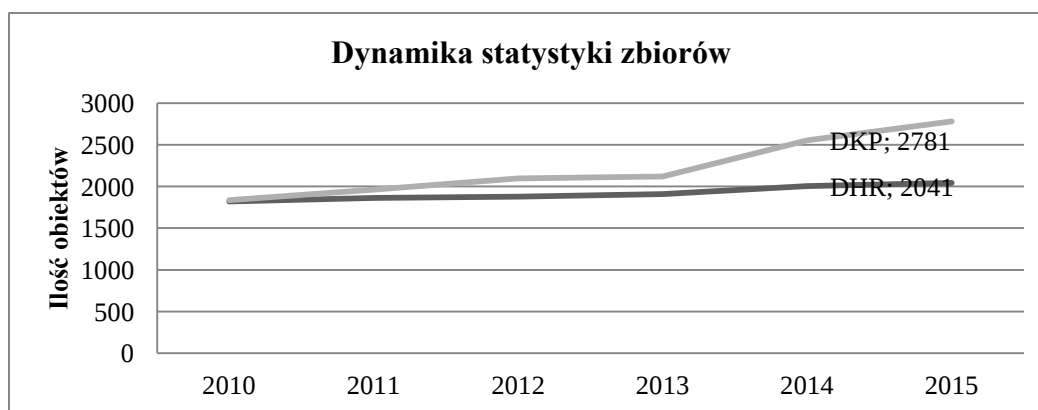
1.2. Zarządzanie zbiorami.

W związku z realizacją projektu „Organizacja wystaw stałych” ograniczono działania związane z realizacją zadań wynikających z „Polityki informacji o zbiorach Muzeum Miejskiego w Żorach”. Zgodnie z instrukcjami, przeprowadzano każdorazowo procedury akcesji, jednak obiekty nie były poddawane procesowi digitalizacji.

2. Działalność merytoryczna.

2.1. Zbiory

Na koniec 2015 roku muzeum posiadało 4 822 muzealiów, w tym: 2 501 obiektów etnograficznych, 859 numizmatów, 779 obiektów sztuki, 252 obiekty o walorze historycznym, 159 militariów, 117 archiwaliów, 58 obiektów archeologicznych, 59 obiektów techniki, 10 fotografii, 7 obiektów przyrodniczych oraz 21 innych zgodnie ze statystyką GUS. Stan zbiorów powiększono o 263 obiekty, przede wszystkim w związku z organizacją dwóch nowych wystaw stałych. Kolekcje przeznaczone do ekspozycji wymagały uzupełnienia w celu pełnego zaprezentowania tematu.

Na koniec roku 2015 zaewidencjonowano w systemie ewidencji muzealnej MONA wszystkie obiekty z obu działów, w tym 3 511 zostało w pełni zdigitalizowanych.

2.1.1. Pozyskiwanie zbiorów

Wszystkie działania akcesyjne w roku 2015 zostały ukierunkowane na pozyskanie obiektów na potrzeby wystawy stałej Działu Kultur Pozaeuropejskich. Najważniejszą akcesję stanowiła kolekcja 25 obiektów ajnuskich (grupa etniczna Ajnu, Japonia) oraz 85 koreańskich pozyskanych w czasie wyprawy etnograficznej Sieroszewski 2015. Kolekcja ajnуска jest jedynym zbiorem obiektów przypisywanych tej grupie w Polsce, dotychczas były tylko 3 łyżki w Muzeum Etnograficznym w Krakowie.

Na mocy umowy notarialnej rozpoczęto proces pozyskiwania kolekcji niemieckich kolekcjonerów Gustava Wilhelma i Birgit Schlothauer. Otrzymano również darowiznę obiektów koreańskich od małżeństwa Hanwoong Choi i Hyung Joo Kim.

W roku 2015 pozyskano do zbiorów Działu Kultury i Historii Regionu eksponaty uzupełniające istniejące już kolekcję, głównie kolekcję sztuki. Pozyskano m. in.: obraz autorstwa Fritz'a A. Bimlera przedstawiający willę d'Este w Rzymie oraz ponad trzydzieści obrazów autorstwa Alojzego Błędowskiego będących pokłosiem wyprawy artysty do Afryki (darowizna autora).

W roku 2015 przeprowadzono 32 akcesje, co stanowiło wzrost o 6 w stosunku do roku ubiegłego (w tym zakupów: 30, darowizn: 1, przekaz: 1) w systemie ewidencji muzealnej MONA. Akcesje zostały przeprowadzone na podstawie faktur/rachunków: 21, umów kupna-sprzedaży: 9, umów darowizny: 1, protokołów przekazu: 1, z 27 kontrahentami.

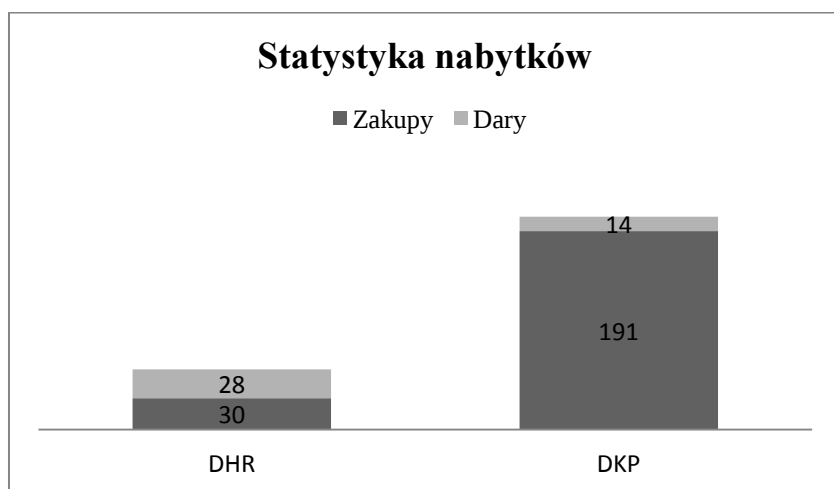
Na podstawie 32 akcesji wprowadzono 263 obiekty – sztuki inwentarzowe (suma ilości dla wszystkich typów obiektów) na stan inwentarza Działu Historii i Kultury Regionu (58) i Działu Kultur Pozaeuropejskich (205).

Nabytki Działu Historii i Kultury Regionu – 58 sztuk inwentarzowe:

- a) inwentarz główny MŻo/... - 19 (w tym zakupy: 19),
- b) podinwentarz MŻo/S/... (sztuka) - 39 (w tym dary: 28, zakupy: 11).

Nabytki Działu Kultur Pozaeuropejskich – 205 sztuk inwentarzowych:

- a) inwentarz główny MŻo/A/... (Afryka) - 46 (zakupy: 46),
- b) podinwentarz MŻo/Am/... (Ameryki) - 23 (przekaz: 14, zakup: 9),
- c) podinwentarz MŻo/Au/... (Australia i Oceania) - 20 (w tym zakupy: 20),
- d) podinwentarz MŻo/Ae/... (Europa) - 3 (zakup: 3)
- e) podinwentarz MŻo/Az/... (Azja) - 113 (zakup: 113)

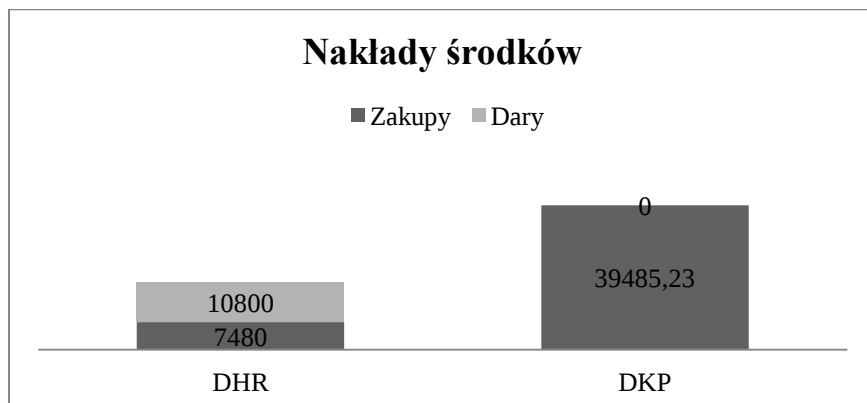

Zgodnie z klasyfikacją GUS do DKP pozyskano: 185 obiektów etnograficznych, 12 obiektów sztuki, 3 archiwalia oraz 5 militariów.

Zgodnie z klasyfikacją GUS do DHR pozyskano: 19 obiektów etnograficznych, 39 obiektów sztuki. Resygnacji poddano 82 obiekty przenosząc je z inwentarza głównego na stan podinwentarza archiwaliów nadając im sygnatury MŻo/RA/1-82 (zakończenie procesu resygnacji w MONIE).

Wartość nabytków:

- a) Dział Historii i Kultury Regionu – 18 280,00 zł (w tym dary: 10 800,00 zł, zakupy: 7 480,00 zł),
- b) Dział Kultur Pozaeuropejskich – 39 485,23 zł (w tym zakupy: 39 485,23 zł, wartość przekazu nie został wyceniona w roku 2015 i nie zwiększyła wartości zbiorów).

Muzealiom (pozycje inwentarzowe: obiekty pojedyncze i zespoły) nadano sygnatury

- a) Dział Historii i Kultury Regionu: MŻo/1440-1459, MŻo/S/91-129,
- b) Dział Kultur Pozaeuropejskich: MŻo/A/2446-2491, MŻo/Au/45-63 (poddano resygnacji 17 obiektów nadając im sygnatury MŻo/Au/35-44), MŻo/Ae/2-4, MŻo/Am/1-23, MŻo/Az/6-88, 102-119, 125-130 (pozostałe sygnatury wynikają z rozliczenia wyprawy „Sieroszewski 2015”, a obiekty zostaną naniesione na stan inwentarza jako darowizna w roku 2016).

2.1.2. Przechowywanie

Zbiory obu działów zostały zabezpieczone w odpowiednio wyposażonych magazynach. Ostatecznie zakończono prace związane z organizacją przestrzeni oraz jej zabezpieczeniem. Wdrożono odpowiednie procedury.

W magazynach obu działów uporządkowano zbiory pod kątem ich typologii. W roku 2015 trwały prace nad zabezpieczeniem i identyfikacją zbiorów (wymieniano zniszczone kartony, zabezpieczano zbiory płótnem, naszywano sygnatury identyfikujące).

Ustabilizowano warunki panujące w magazynach. Prowadzono stały monitoring poziomu temperatury i wilgotności w pomieszczeniach magazynowych. Stosując profilaktykę w postaci nieprofesjonalnych nawilżaczy oraz wietrzenia.

2.1.3. Konserwacja

Poddano konserwacji technicznej 13 eksponatów (4 dla DHR, 7 dla DKP – w tym 4 depozyty), zaś konserwacji zachowawczej 5 eksponatów (dezynfekcja eksponatów z działu DKP i 1 eksponat DHR). Konserwacja w 2015 r. obejmowała przede wszystkim eksponaty przeznaczone na wystawę stałą w Willi Haeringa.

Zgodnie z planem rozpoczęto również konserwację eksponatów metalowych – wykonano konserwację eksponatu z żeliwa, mosiądzu oraz jednego silnie skorodowanego eksponatu ze stali. W ciągu roku wykonywano również konieczne zabiegi dezynfekcji i dezynsekcji dla eksponatów z Afryki.

2.1.4. Inwentaryzacja zbiorów

Wszystkie pozyskane obiekty zostały wprowadzone do systemu ewidencji muzealnej MONA.

Z uwagi na realizację projektu „Organizacja wystaw stałych” wstrzymane zostały prace nad opracowaniem naukowym zbiorów, nie udało się również utrzymać terminowości wpisów, zwłaszcza w zakresie resygnacji obiektów.

Dokonano weryfikacji stanu prac nad dokumentacją naukową zbiorów. Stwierdzono brak dokumentacji naukowej dla 315 obiektów zarejestrowanych do 31 grudnia 2013 r. oraz dla 263 obiektów zarejestrowanych w roku 2015.

W roku 2015 rozpoczęto przeprowadzanie skontrum całościowego zbiorów Działu Historii i Kultury Regionu. Z uwagi na niemożność przeprowadzenia inwentaryzacji księgozbioru (niezakończone prace związane z wyposażeniem pomieszczeń biblioteki), na wniosek pracownika inwentaryzacja została przesunięta na rok 2016.

2.1.5. Ruch muzealiów

W związku z decyzją dyrektora o wstrzymaniu wypożyczeń w związku z pracami nad wystawami stałymi, w roku 2015 dokonano tylko jednego wypożyczenia zewnętrznego. Dział Historii i Kultury Regionu wypożyczył 13 obiektów na potrzeby scenografii filmu „Gwiazdy”. Wypożyczenie realizowano dla Film Group Polska.

Na ruch wewnętrzny muzealiów złożyły się przemieszczenia w ramach:

- wystawek w ekspozytorach w magazynie ekspozycyjnym,
- oraz organizacji wystawy stałej „Polskie poznawanie świata”.

Na potrzeby organizacji wystawy stałej „Polskie poznawanie świata” zrealizowano wypożyczenia z innych instytucji muzealnych:

- Muzeum Narodowego w Warszawie,
- Muzeum Azji i Pacyfiku w Warszawie,
- Państwowego Muzeum Etnograficznego w Warszawie,
- Muzeum Narodowego w Szczecinie
- Muzeum Etnograficznego im. S. Udzieli w Krakowie.

Łącznie wypożyczono 201 eksponatów na podstawie umów długoterminowych. Obiekty zostały wprowadzone do księgi depozytowej Działu Kultur Pozaeuropejskich.

3. Wystawy

3.1. Wystawy stałe

W roku 2015 zakończono prace montażowo-konstrukcyjne nad dwiema wystawami stałymi: „Polskie poznawanie świata” oraz „Nasza tożsamość”. Na wystawie Działu Kultur Pozaeuropejskich uruchomiono stanowiska multimedialne i zakończono pierwszy etap prac nad kontentem i udostępnieniem w Internecie projektu „Polskie poznawanie świata”.

3.2. Wystawy czasowe

W roku 2015 Muzeum Miejskie w Żorach zorganizowało pięć wystaw czasowych.

- 1) Wystawa "Współczesna architektura w krajobrazie Namibii (i Południowej Afryki). Badania terenowe 2013-2014" autorstwa Anny Rynkowskiej-Sachse i Jakuba Sachse, prezentowała materiał fotograficzny zebrany przez autorów wystawy ukazując krajobrazy Namibii i RPA. Wystawa towarzyszyła IV Kongresowi Afrykanistów Polskich.
- 2) „Profesor Zbigniew Dmochowski – badacz architektury wernakularnej Nigerii” autorstwa dr. hab. inż. arch., prof. PG Marii Jolanty Sołtysik i dr inż. arch. Bartosza Macikowskiego, prezentowała postać profesora Zbigniewa Dmochowskiego, historyka architektury polskiej oraz afrykańskiej. Wystawa towarzyszyła IV Kongresowi Afrykanistów Polskich.
- 3) „Mirabilia afrykańskie z kolekcji Schlothauer-Wilhelm, autorstwa dr. Lucjana Buchalika i Gustava Wilhelma. Zaprezentowano na niej wybrane obiekty ze zbioru niemieckich kolekcjonerów Gustava Wilhelma oraz Birgit Schlothauer. Wystawa towarzyszyła IV Kongresowi Afrykanistów Polskich.
- 4) Wystawa fotograficzna „Flower Power” (zbiorowa) towarzyszyła kolejnej edycji Żorskiego Pleneru Fotograficznego.
- 5) Wystawa „Ślad słońca” stanowiła efekt fotografowania kamerami otworkowymi na terenie miasta Żory w ramach warsztatów fotograficznych Żorskiego Pleneru Fotograficznego.

Wystawy czasowe zwiedziło 401 osób.

3.3. Wystawy zewnętrzne

Z uwagi na realizację projektu „Organizacja wystaw stałych”, w roku 2015 nie udostępniono żadnej wystaw objazdowej.

4. Statystyka odwiedzin

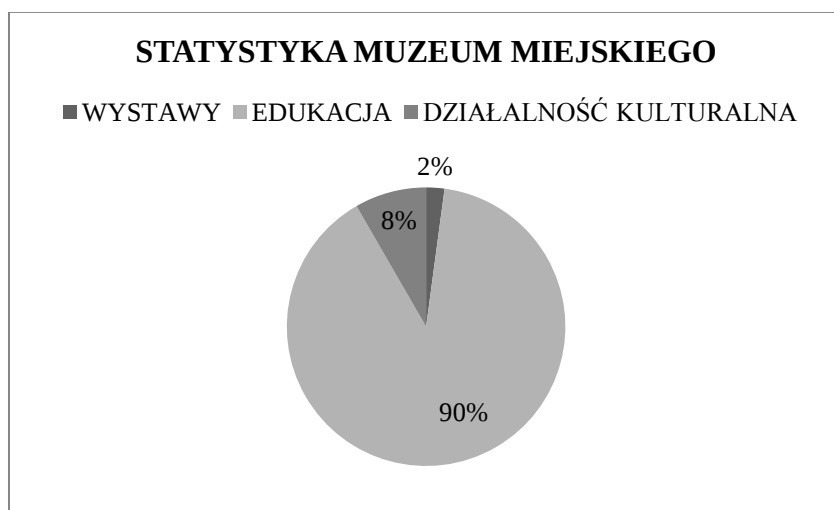
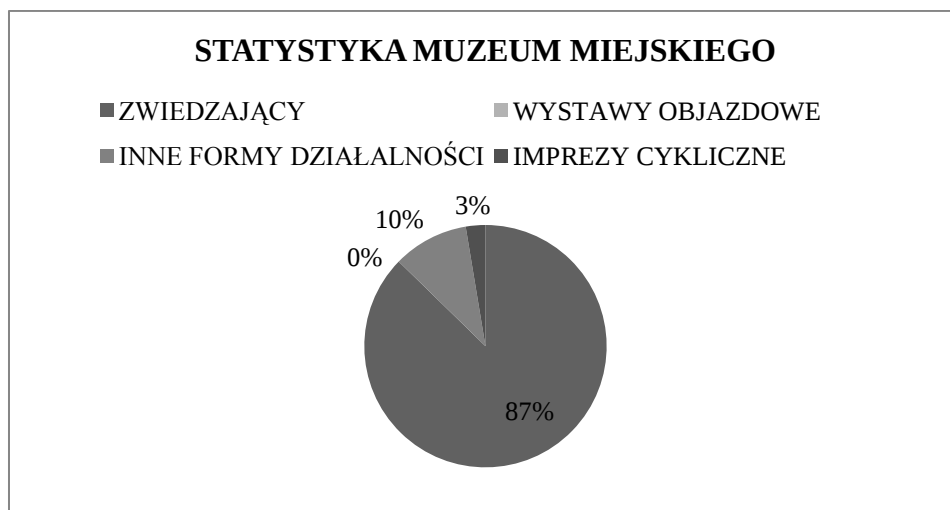
Na roczną statystykę ogólną składają się elementy:

- 1) zwiedzający,
- 2) wystawy objazdowe,

- 3) inne formy działalności (odczyty, prelekcje, spotkania, seanse filmowe, koncerty, konkursy, warsztaty, imprezy plenerowe, lekcje muzealne¹, sesje i seminaria naukowe),
- 4) imprezy cykliczne.

W roku 2015 z oferty Muzeum Miejskiego bezpośrednio skorzystało **29 046** odbiorców, w tym:

a) zwiedzający	25 357,
b) wystawy objazdowe	0,
c) inne formy działalności	2 929,
d) imprezy cykliczne	760.

Analiza

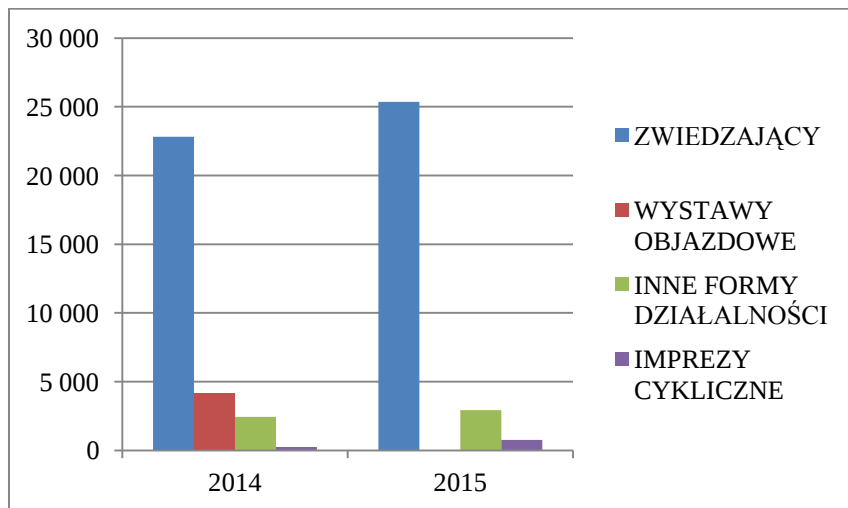
W stosunku do roku 2014 nastąpiło obniżenie statystyki korzystających z oferty Muzeum Miejskiego o 684 osoby. Wahanie takie spowodowane zostało przede wszystkim brakiem realizacji wystaw objazdowych, które w roku 2014 podniosły statystykę o ponad cztery tysiące. Poddając analizie pozostałe składniki statystyczne da się zauważyć wzrost wartości ogólnych.

¹ Z uwagi na sposób rozliczania, zajęcia edukacyjne typu lekcje muzealne zostały wliczone w statystykę zwiedzających.

W zakresie kategorii „zwiedzający” o 2 549 osób, w zakresie kategorii „inne formy działalności” o 481 osób, w zakresie kategorii „imprezy cykliczne” o 500 osób.

Ogólnie zanotowano wzrost odwiedzin siedziby Muzeum o 3 530 osób, co stanowi prawie 14%.

Wzrost został spowodowany przede wszystkim aktywnością Działu Edukacji, który realizował cykliczną ofertę kulturalną oraz nowe tematy zajęć edukacyjnych. Należy również zauważyć, że na statystykę nieznaczny wpływ miał również fakt rozpoczęcia organizacji wystaw czasowych oraz udostępnienia zwiedzającym możliwości obejrzenia realizowanej wystawy stałej Działu Kultur Pozaeuropejskich (ponad 2% statystyki ogólnej).

5. Edukacja

W roku 2015 Oferta Działu Edukacji została poddana weryfikacji w celu dostosowywania do zainteresowań odbiorców. Została ona rozszerzona i zróżnicowana w celu objęcia jej zakresem różnych grup wiekowych.

- 1) Z oferty edukacyjnej skorzystało 25 357 osób, w tym lekcjach, warsztatach, konkursach, konferencjach, spotkaniach z nauką i spotkaniach rodzinnych.
- 2) Z oferty kulturalnej skorzystało 2 359 osób.
- 3) Udzielono 6 konsultacji indywidualnych oraz 21 warsztatów konsultacyjnych dla grup przedszkolnych i szkolnych, w których udział wzięło 560 osób.

Działania edukacyjne dotyczące etnografii regionalnej oraz pozaeuropejskiej skierowane były zarówno do osób indywidualnych, jak i grup zorganizowanych. Uzupełnieniem oferty lekcyjnej były cykliczne zajęcia warsztatowe związane z tradycjami świątecznymi.

W ramach ferii zimowych i wakacyjnych zorganizowano zajęcia warsztatowe, w których łącznie udział wzięło 1 247 osób.

W roku 2015 realizowano dwa bloki cykliczne.

1. Czwartkowe Spotkania z Nauką – w ramach którego odbyło się 15 wykładów oraz 13 spotkań warsztatowych, w których łącznie uczestniczyło 865 osób.
2. „Rodzinka w Muzeum” – kontynuacja projektu.

Dział Edukacji zorganizował warsztaty i wystawę prac koreańskiego mistrza Damwon Kim Chang-bae. W warsztatach udział wzięło 179 osób.

Ważnym elementem pracy Działu Edukacji były zajęcia regionalizmu na żywo prowadzone dla dzieci przedszkolnych i szkolnych w Osinach (wynajem świetlicy MOK). W zajęciach (w ramach 14 proponowanych tematów) udział wzięło 16 594 osób.

W roku 2015 Dział Edukacji zorganizował 17 konkursów i festiwali o zasięgu powiatowym i wojewódzkim, w których udział wzięło 1722 uczniów.

6. I Żorski Festiwal Fotografii

W dniach 23 sierpnia – 4 września 2015r odbył się I Żorski Festiwal Fotografii, który wyewoluował i powstał z Żorskich Plenerów Fotograficznych (5 edycji).

Tematem przewodnim Festiwalu było hasło: POWER FLOWER. Wykłady i ćwiczenia warsztatowe przeprowadzili uznani w kraju i regionie fotograficy: Marcin Karetta - warsztaty „Przyroda w mieście”, Wojciech Bęczarski - prezentacja: „Odlotowe fotografie”, Arkadiusz Gola (Zabrze), Ondřej Durczak (Ostrawa), Krzysztof Racoń (Kraków) Marcin Karetta (Żory) - prezentacje autorskie postaw twórczych, Marek Jan Karaś, Paweł Janczaruk (Zielona Góra) - warsztaty technik szlachetnych, Dariusz Kos – wykład "Warto wiedzieć, czego i kiedy nie można fotografować w świetle obowiązujących przepisów prawa".

Dodatkowe wydarzenia zorganizowane w ramach Festiwalu:

- wernisaż wystawy zbiorowej „Flower Power”: Marta Zgierska, Olga Świątecka, Barbara Langiewicz, Arek Gola, Ondřej Durczak, Tomasz Liboska i Michał Solarski, Michał Jędrzejowski, Krzysztof Kowalczyk, Krzysztof Racoń, Adam Karaś, Paweł Janczaruk, Piotr Sikora, Marcin Karetta, Wojciech Bęczarski, Stanisław Michalski,
- „Ślad słońca” – fotografowanie kamerami otworkowymi na terenie miasta Żory – 1-2 września,
- wystawa czasowa „Ślad słońca” prezentująca efekty warsztatów fotograficznych.

7. Badania naukowe

W pierwszej połowie roku zorganizowano Wyprawę Etnograficzną „Sieroszewski 2015”, celem jej było pozyskanie eksponatów dla Muzeum Miejskiego w Żorach (Dział Kultur Pozaeuropejskich). Wyprawa miała wiele elementów wyjazdu studyjnego rozumianego jako proces doskonalenia i rozwijania kwalifikacji zawodowych, podejmowany z myślą o pogłębianiu wiedzy. Szczególnie jej część japońska charakteryzująca się dużą ilością spotkań w niewielkim gronie specjalistów, umożliwiające dyskusje na interesujące tematy. Zwiedzanie wystaw, dyskusje na ich temat, wykłady, wywiady, etc.

W czasie pobytu w Korei koncentrowano się na pozyskaniu eksponatów ilustrujących tradycyjną kulturą tego kraju, który opisywał Wacław Sieroszewski na początku XX wieku. W Japonii na Hokkaido pozyskiwano eksponaty ajnuskie, które będą wykorzystane do ilustracji badań naukowych prowadzonych przez Bronisława Piłsudskiego. Była to też dobra okazja do badań nad procesem przemian zachodzących w małej grupie etnicznej poddanej wchłanianiu grupy dominującej (Japończycy). Obaj wymienieni naukowcy są bohaterami wystawy „Polskie poznawanie świata”.

Zorganizowanie wyprawy było możliwe dzięki wydatnej pomocy Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej (w Korei) oraz dyrektora Muzeum w Shiraoi Masahiro Nomoto w imieniu, którego działał Tadayushi Kodama (w części japońskiej).

Ze względu na priorytetowe potraktowanie realizacji prace badawcze zostały poważnie spowolnione. Dotyczy to głównie habilitacji Lucjana Buchalika i doktoratu Katarzyny Podmy.

8. Konferencje

Muzeum po raz kolejny zorganizowało Wojewódzką Konferencję dla uczniów gimnazjum i liceum pt. „Jak przekazać treści regionalne młodemu pokoleniu”, w której udział wzięło 260 osób.

Wydarzeniem na skalę ogólnopolską była organizacja wspólnie z Polskim Towarzystwem Afrykanistycznym IV Kongresu Afrykanistów Polskich. Oprócz prawie 100 polskich uczestników, w Kongresie wzięła także udział grupa 10 niemieckich kolekcjonerów. Obrady trwały trzy dni, reprezentowane były wszystkie znaczące ośrodki badawcze w kraju. Efektem Kongresu będzie publikacja prawie 60 tekstów wygłoszonych w czasie jego trwania.

Kongres po raz pierwszy miał charakter otwarty, uczestniczyły w nim grupy żorskiej młodzieży.

Pracownicy muzeum uczestniczący w konferencjach:

Jan Delowicz:

- 17 stycznia uczestniczył w konferencji naukowej w Muzeum w Wodzisławiu Śl., poświęconej „marszowi śmierci” (wygłoszenie referatu i napisanie artykułu do wydawnictwa muzeum)

Lucjan Buchalik:

- 24 kwietnia brał udział w dyskusji w panelu dyskusyjnym „Narzędzia dla muzeów jutra. Jakiego typu rozwiązania instytucjonalne i prawne będą kluczowe ze względu na wyzwania, przed którymi stoi polskie muzealnictwo?” w czasie trwania I Kongres Muzealników Polskich w Łodzi w dniach 23-25.04.2015.

- 14 maja uczestniczył w konferencji naukowej „Pionierzy krakowskiej afrykanistyki: Roman Stopa – sylwetka wybitnego afrykanisty w 120 rocznicę urodzin – organizatorzy: Jagiellońskie Centrum Badań Afrykanistycznych, Instytut Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 13-14.05.2015.

- 26 listopada wygłosił referat pt.: Uganda – w sto lat badań prof. Jana Czekanowskiego, w czasie trwania IV Kongres Afrykanistów Polskich – organizatorzy Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, Muzeum Miejskie w Żorach, referat:, Żory 26-28.11.2015.

Tomasz Górecki:

- 27 listopada wygłosił referat pt.: Azawad. Próba budowy państwa narodowego czy nowy teren walki o kalifat? Omówienie sytuacji w północnym Mali w aspekcie tuareckich działań na rzecz niezależności oraz obecności militarnej Francji na tym terenie, w czasie trwania IV Kongres Afrykanistów Polskich – organizatorzy Polskie Towarzystwo Afrykanistyczne, Muzeum Miejskie w Żorach, referat:, Żory 26-28.11.2015.

9. Publikacje

W roku 2015 ukazały się publikacje naukowe pracowników:

Lucjan Buchalik:

2015a – Nowa siedziba Muzeum. Kalendarium wydarzeń, w: Lucjan Buchalik (red.) Kalendarz Żorski 2015, Żory: Muzeum Miejskie, s. 178-182.

2015b – Z profesorem Czekanowski w Ugandzie, w: Lucjan Buchalik (red.) Kalendarz Żorski 2015, Żory: Muzeum Miejskie, s. 182-188.

2015c – Dlaczego „Polskie Poznawanie Świata”?, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawania świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 11-27.

2015d – Słowo od komisarza wystawy „Polskie Poznawanie Świata”?, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawania świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 173.

2015e – Kolekcja pozaeuropejska, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawania świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 175-194.

2015f – Obiekt w kolekcji muzealnej, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawania świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 196-286, (wspólnie z Katarzyną Podymą i Magdaleną Bogdan).

2015g – Uganda – w sto lat badań prof. Jana Czekanowskiego, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) IV Kongres Afrykanistów Polskich. Abstrakty referatów, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach 2015, (ISBN 978-83-941402-4-3), s. 17-18.

Jan Delowicz:

- napisał 11 tekstów o zabytkach w Żorach oraz ciekawostkach z przeszłości miasta, do „Kalendarza Żorskiego dla dzieci 2016”, w ramach cyklu „Czy wiesz, że ...”.
- gromadzono teksty autorskie do publikacji muzeum pod roboczym tytułem: „Nasza tożsamość” i „Żory w latach 1945-1989”;
- gromadzono i opracowano materiały do publikacji własnej „Z dziejów rzemiosła w Żorach (2010-2015)”. Promocja odbyła się 20 czerwca w „Scenie na Starówce”;
- gromadzono i opracowano materiały do publikacji własnej „Z dziejów parafii ewangelickiej w Golasowicach”. Promocja odbyła się 9 sierpnia w ramach obchodów 250-lecia miejscowego Kościoła ewangelicko-augsburskiego;
- napisano artykuł „Szkice z dziejów gospodarczych Żor” do publikacji „Śląsk moje miejsce – historia, kultura, teraźniejszość i przyszłość”. Materiały z VII, VIII i IX Śląskiej Konferencji Naukowej „Ochrona historycznego dziedzictwa kulturowego”;

Katarzyna Podyma:

2015a – Tytułem wstępu do części katalogowej, czyli odwieczny spór etnologa z historykiem sztuki, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawanie świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 194-195.

2015b – Obiekt w kolekcji muzealnej, w: Lucjan Buchalik, Katarzyna Podyma (red.) Polskie poznawanie świata. Kolekcja Pozaeuropejska Muzeum Miejskiego w Żorach, Żory: Muzeum Miejskie w Żorach (ISBN 978-83-941402-1-2), s. 196-286, (wspólnie z Lucjanem Buchalikiem i Magdaleną Bogdan).

10. Wydawnictwa

W roku 2015 Muzeum Miejskie wydało:

- 1) 1 katalog zbiorów (katalog „Polskie Poznawanie Świata”),
- 2) 2 tomy roczników („Ex Africa semper aliquid novi”),
- 3) 2 wydawnictwa z serii wydawniczej („Kalendarz Żorski 2016” wraz z suplementem, Żorskie opowieści),
- 4) 11 innego typu wydawnictw („Bajtel”).

Łącznie wydawnictwa muzealne osiągnęły nakład 25 800 egzemplarzy.

Wydano również inne materiały promocyjne:

- plakaty informacyjne o wydarzeniach edukacyjnych,
- ulotki informujące o działaniach edukacyjnych w muzeum w ramach promocji wydarzeń,
- koszulki promujące wystawę „Polskie poznawanie świata”,
- kartki,
- oraz segregatory do wydawnictwa Bajtel.

11. Biblioteka

Poddano oprowie intrologatorskiej i przekazano do księgozbioru Muzeum czasopisma („Nowiny”, „National Geographic”, „Śląsk”, „Dziennik Zachodni. Żory”, „Mówią wieki”). Opracowano 146 kart katalogowych księgozbioru (od nr 1770 do nr 1816). Z księgozbioru Muzeum skorzystało 67 osób (93 książki, czasopisma i mapy). Zakupiono do księgozbioru Muzeum 44 różne publikacje książkowe i 3 mapy pozaeuropejskie na łączną kwotę 3150,00 zł. Pozyskano z Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach w ramach darowizn roczniki czasopisma „Kontynenty” z lat 1964-1984 oraz z MBP w Żorach „Bibliografię Miasta Żory” za lata 1995-2000 i 2001-2006.

12. Promocja

Muzeum Miejskie w roku 2015 prowadziło promocję w trzech obszarach strategicznych: edukacyjnym, wystawienniczym i wydawniczym.

Opracowano założenia kampanii promocyjno-wizerunkowej wystawy stałej „Polskie poznawanie świata”, które zostały zrealizowane na poziomie podstawowym z uwagi na przesunięcie terminu składu katalogu i niedoszacowanie czasu przygotowania i realizacji. Kampania prowadzona była w oparciu o: reklamę w prasie i na portalach internetowych, wydruki wielkoformatowe oraz serie gadżetów promocyjnych.

Opracowano i zrealizowano promocję i oprawę graficzną IV Kongresu Afrykanistów Polskich. W ramach działań promocyjnych przygotowano 4 wystawy czasowe oraz 1 wystawkę okolicznościową. Na potrzeby Kongresu wydano broszurę „Abstrakty referatów”.

13. Konkursy

W 2015 roku Muzeum Miejskie otrzymało 2 wyróżnienia:

- „Wydarzenie Muzealne Sybilla 2014” w kategorii Inwestycje,
- „Nagroda Marszałka Województwa Śląskiego 2014” w kategorii Wydawnictwa za Muzealne Wydawnictwo Naukowe “Ex Africa semper aliquid novi”, tom I-III.

14. Punkt Informacji Miejskiej

Punkt Informacji Miejskiej od 2014 r. działa w nowej siedzibie Muzeum Miejskiego na ul. Muzealnej 1/2. Od tego czasu przeciętnie w ciągu dnia Informację Miejską odwiedzało około 5 osób. Liczba ta wzrosła troszkę w porównaniu do roku 2014, ponieważ coraz więcej osób dowiaduje się o przeniesieniu Punktu Informacji Miejskiej do siedziby Muzeum Miejskiego. Najczęściej zadawane pytania dotyczyły: rozkładu jazdy autobusów Bezpłatnej Komunikacji Miejskiej, rozkładu komunikacji krajowej PKP i PKS, topografii miasta i okolic, najważniejszych zabytków Żor i okolic, ośrodków zdrowia, działalności instytucji i urzędów (Urząd Miasta, rzecznicy praw konsumentów, bezpłatne porady prawne).

W 2015 r. sprzedano wydawnictwa muzealne na kwotę 9 697,00 zł oraz materiały reklamowe i inne wydawnictwa na kwotę 7 906,00 zł.

15. Kontrola zarządcza

W ramach funkcjonowania kontroli zarządczej w Muzeum Miejskim specjalnym nadzorem objęto obszary: zarządzanie projektem „Organizacja wystaw stałych”, zarządzania ryzykiem oraz realizację zadań delegowanych w ramach projektu.

W ramach działań zarządczych w roku 2015:

- 1) wdrożono zarządzanie projektem „Organizacja wystaw stałych” w oparciu o Biznesplan,
- 2) rozliczono ryzyko za 2014 rok,
- 3) prowadzono stały monitoring zmian w planie finansowym (system notatek i zarządzeń),
- 4) monitorowano i rejestrowano zmiany w zamówieniach publicznych,
- 5) kontrolowano delegacje uprawnieniowo-zadaniowe.

W związku z realizacją projektu „Organizacja wystaw stałych”, zdecydowano o zastosowaniu uproszczonych procedur związanych z rozliczeniem ryzyk stanowiskowych, bazując na arkuszach opracowanych w roku ubiegłym. Pozwoliło to, na skoncentrowanie się na ryzykach związanym z zarządzaniem projektem. Z uwagi na fakt, że struktura zarządzania projektem uwzględniała prawie wszystkie stanowiska muzealne, opracowany arkusz ryzyk zawierał również ryzyka stanowiskowe.

W ramach delegacji uprawnieniowo-zadaniowych:

- 1) Realizowano zadania wynikające z uprawnień pełnomocnika ds. bezpieczeństwa

muzeum i zbiorów w zakresie zabezpieczenia sal wystawienniczych i holu, monitoringu bezpośredniego bezpieczeństwa, opracowania i wdrożenia instrukcji związanych z otwarciem wystaw i bezpieczeństwem zbiorów i ludzi na salach wystawienniczych.

- 2) Nadzorowano wdrażanie systemu multimedialnego związanego z eksploatacją wystawy na podstawie delegacji pełnomocnika ds. bezpieczeństwa informacji.
- 3) Monitorowano zgodność działań w ramach organizacji projektu z przepisami prawa autorskiego na podstawie delegacji archiwisty Muzeum Miejskiego.

W ramach działań związanych z zarządzaniem projektem „Organizacja wystaw stałych”:

- 1) przeprowadzono i rozliczono dwa przetargi;
- 2) rozliczono i podsumowano koszty organizacji, w tym wydatkowanie w ramach kredytu bankowego,
- 3) przeprowadzono zapytania ofertowe na zadania wynikające z realizacji projektu,
- 4) zakończono prace nad pierwszym etapem realizacji multimedialnego projektu „Polskie poznawanie świata”, w tym opracowano nawigacje i załadowano kontent multimedialny.
- 5) zakończono prace nad wystawą „Polskie poznawanie świata” i rozpoczęto etap testowania multimediiów,

16. Administracja i kadry

W 2015 roku w Muzeum zatrudnionych było 23 osób (20,75 etatów). W roku 2015 trzy osoby odbyły praktyki studenckie. W trakcie roku 25 osób było zatrudnionych na umowę o dzieło oraz 14 osób na umowę zlecenie, dotyczyły one jak co roku w zasadniczej części działalności wydawniczej i edukacyjnej oraz przygotowywanych wystaw stałych a także cztery osoby odbyły wolontariat.